LE CALICE JUSQU'A LA LIE

រងទុកចាប់រហូតដល់អចសាន

ដោយ នរោត្តម-សីហនុ

បកប្រែក្រៅផ្លូវការដោយ

សុទ្ធ~ប៉ូលិន

ការផ្សាយរបស់ អង្គរបុរី
គ.ស.២០០៤ ★ ព.ស.២៥៤៨

វគ្គទី១ ជំពូក១០

និច-សុនជួយសង្គ្រោះលន់-នល់, ការបោកបញ្ឆោតនៃកម្មវិធីរបស់ពួកខ្មែរក្រហម, ម៉ៅគាំទ្រពួកហ្វ៊ុង...

ខែឧសភាឆ្នាំ១៩៧០ ជាខែមួយដែលពោរពេញដោយព្រឹត្តិការណ៍ ។ ខែនេះបានចាប់ផ្ដើមឡើង ដោយមានរន្ធះបាញ់ទាំងកណ្ដាលថ្ងៃត្រង់ ដែលបណ្ដាលឲ្យផ្អើលចលាចលរឹករវររញ្ជួយដល់ពិភពលោកទាំងមូល... មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ ដែលបណ្ដាលឲ្យមានការបែកបាក់គ្នានៅក្នុងមតិសាធារណជនរបស់ជាតិ(ខ្មែរ)ផង ព្រមទាំងនៅសហរដ្ឋអាមេរិកផង, គឺជាការបែករហែកឃ្លាតចាកគ្នា ខាងផ្លូវសីលធម៌ ខាងផ្លូវចិត្ត ដែលចេះតែមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរឡើងៗជារៀងដរាបរហូតទៅនៅក្នុងខែ និងឆ្នាំតទៅមុខ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩ នៅទីក្រុងប៉េកាំង លោកហេនរី-គីស្ស៊ីងគ្ញើរ ហើយនិងខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ ដែលទាំងពីរនាក់បានក្លាយទៅជា «ជនចូលនិវត្តន៍» នៅក្នុងបញ្ហាន-យោបាយរបស់រដ្ឋ, យើងបានជួបគ្នាជាលើកដំបូងបំផុត ដោយសារតែមានការរៀបចំ របស់មិត្តរួមរបស់យើង គឺសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតុចិន ។ ខ្ញុំបានរំលឹកចំពោះភ្ញៀវអាមេរិកាំងរបស់ខ្ញុំ អំពីសភាពការណ៍រន្ធះបាញ់កណ្ដាលខែចេត្រ ដែលបានផ្ទុះឡើងនៅខែឧសភា១៩៧០ របស់ប្រធានាធិបតីនិច-សុន (ដែលគីស្ស៊ីងគ្ញើរ ជាខួរក្បាលមួយដ៏សំខាន់បំផុត), អំពីអន្តរាគមន៍យោធាអាមេរិកាំងទៅជួយខាងលន់ នល់ និង«ក្រុមបន»របស់វាក្នុងប្រការកុំឲ្យពួកនេះដួលរលំបះជើង... ព្រោះថាបើក្រុមពួកនេះដួលរលំទៅខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ នឹងមានលទ្ធភាពអាចវិលត្រឡប់ទៅប្រទេសកម្ពុជាវិញ ដើម្បីជួយស្ដារសភាពការណ៍ មួយប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ដល់ស្លាប់ មិនត្រឹមតែទាក់ទងប្រទេសយើងមួយប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែទាក់ទងនឹងជំហររបស់អាមេរិកាំងនៅក្នុងភពឥណ្ឌូចិនទាំងមូលទៀតផង, ដោយហេតុថាកាលនោះ ពួកខ្មែរក្រហមមានតិចតួចណាស់ ចំណែកពួកចិននិងពួកវៀតណាមខាងជើង ក៏មានគោលបំណងក្នុងវេលានោះ ឲ្យប្រទេសកម្ពុជាវិលត្រឡប់ទៅសភាពការណ៍ដដែលដូចដើមវិញដែរ «statu-quo ante» ។

លោកគិស្ស៊ីងគ្ញើរពេលនោះ ក៏បានថ្លែងប្រាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំថាខ្លួនលោកក៏ចង់ឲ្យលន់-នល់ធ្លាក់ និងឲ្យមានការវិលត្រឡប់របស់សម្ដេចសីហនុវិញដែរ, ក៏ប៉ុន្តែ

លោកបានយល់ថា ពួកក្រុមក្បត់ហើយនិងខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំកំពុងតែលេងល្បែងចូលគ្នា... ដោយបង្កើតរដ្ឋប្រហារក្លែងក្លាយមួយ «ទម្លាក់ស្ដេច» ដើម្បីបោកបញ្ឆោតយៀកកុងនិងយៀកណាមខាងជើង ។ ខ្ញុំបានឆ្លើយសារភាពពេលនោះទៅភ្ញៀវអាមេរិកាំងថា ប្រាជ្ញាដ៏ខ្ពីរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំមិនអាចយល់បានអំពីទស្សនៈរបស់គាត់បែបនេះទេ ។

ទោះជាយ៉ាងណាក្ដី, គេអាចយល់បានថា ប្រសិនបើលោកប្រធានាធិបតីនិច-សុន អាចធ្វើការទស្សន៍ទាយឬសម្លឹងមើលឃើញអនាគតបាន, ដូចម៉ាដាម Soleil ឬក៏លោក Jean Viaud, លោកច្បាស់ជាចៀសវាងមិនប្រថុយប្រថានលោតចូលទៅក្នុងសភាពការណ៍ជួយសង្គ្រោះមួយ ដែលបានក្លាយ២-៣ឆ្នាំក្រោយមកទៅជា «អត្តឃាតកម្មនយោបាយ» មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះត្រូវប្រឡាក់ប្រឡូស ដោយសភាពអាម៉ាស់ថោកទាប នៅចំពោះមុខជាតិរបស់ខ្លួនឯង ។

គេមិនអាចសរសេរប្រវត្តិសាស្ត្រឡើងវិញបានទេ ។ ក្នុងប្រការនេះ គេអាចត្រឹមតែយកមកធ្វើការសិក្សាតែប៉ុណ្ណោះ, យ៉ាងហោចណាស់ក៏អាចមើលឃើញជ្រុងជ្រោយខ្លះៗដ៏សំខាន់ៗ ។ ម្ល៉ោះហើយ វិភាគព្រឹត្តិការណ៍ដ៏ល្អប្រសើរបំផុតចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ, នៃខែឧសភាឆ្នាំ១៩៧០នោះ លេចឡើងក្នុងអត្ថបទមួយដ៏ត្រចះត្រចង់ប្រកបដោយការពិត និងដោយវិចារណញ្ញាណ, របស់លោក Jacques Doyon (ដែលខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ មិនបានស្គាល់ដោយផ្ទាល់ខ្លួននោះទេ) គឺអត្ថបទមួយចុះផ្សាយក្នុងកាសែត Le Figaro, នៃថ្ងៃទី២៦ ឧសភាឆ្នាំ១៩៧០, ហើយដែលខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំសូមដកស្រង់ឃ្លាខ្លះៗដូចតទៅនេះ ។ «ពួកអ្នកតំណាងរាស្ត្រខ្មែរ ដែលបានកាត់ក្បាលសីហនុ, នៅថ្ងៃ១៨មិនាឆ្នាំ១៩៧០, ស៊ឹម-វ៉ារ, ឌុក-រ៉ាស៊ី, ទ្រិញ-វ៉ាញ... ពួកអ្នកដែលបានណែនាំឲ្យមានការបោះឆ្នោតទម្លាក់ជាឯកច្ឆន្ទ, តើពួកនេះមានបានថ្លឹងថ្លែងអំពីកាយវិការរបស់ខ្លួនឬទេ ? ពីរខែក្រោយមកទើបគេអាចសម្លឹងមើលឃើញសភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃមហាអន្តរាយ...(...) ។ បញ្ហាសោកនាដកម្មគឺវាបណ្ដាលមកអំពីអសមត្ថភាពនៃអ្នកដឹកនាំខ្មែរ ដើម្បីយល់អំពីសភាពការណ៍យៀកកុង ។ សម្ដេចសីហនុបានបង្ហាញដល់ពួកអ្នកទាំងនេះហើយតាំងនាមនយោបាយរេចុះឡើងរបស់ទ្រង់, ថាបញ្ហានេះវាគឺជាបញ្ហាមួយលំបាកណាស់ ។ ប្រការដែលសំខាន់សំរាប់សម្ដេចសីហនុ គឺពួកយៀកកុងគេបានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ នូវគំនូសព្រំដែននៃកម្ពុជា, ដែលពួកព្រៃនគរក្ដី, បាងកកក្ដី ហើយសូម្បីតែវៀងចន្ទក្ដី, ម្នាក់ៗសុទ្ធសឹងតែបានទាមទារទឹកដីមួយចំណែកនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំសូមគូសសំគាល់ដល់មិត្តអ្នកអាន ទាំងអស់ថាកាសែត Le Figaro គឺជាកាសែតខាងស្ដាំ, ក្នុងប្រការនេះជាកាសែតដែលប្រឆាំង

កុម្មុយនិស្ត ហើយប្រឆាំងនឹងបដិវត្តន៍ ។ ម៉្លោះហើយការវិនិច្ឆ័យនៃសារពត៌មាននេះមានតម្លៃខ្លាំងណាស់– ន. សីហនុ) ។ ម៉្លោះហើយសម្តេចសីហនុ អាចទទួលឲ្យមានការតាំងទ័ពរបស់យៀកកុងនៅក្នុងដីខ្មែរដែលលោកយល់ថា ជាប្រការបណ្តោះអាសន្ន ដែលមានកំណត់រហូតដល់ការចប់សង្គ្រាមតែប៉ុណ្ណោះ (ជាការពិត, ខ្ញុំមិនយល់ព្រម ឲ្យមានទីតាំងយៀកកុងជារៀងរហូតនោះទេ ។ ន. ស.) ៖ ការយល់ព្រមនេះ គឺជាថ្លៃថ្នូរនៃសេចក្តីសុខសន្តិភាពនៅប្រទេសកម្ពុជា ។ ចំពោះរដ្ឋាភិបាលលន់នល់ ថ្លៃថ្នូរគឺជាសង្គ្រាមទៅវិញ ។ អន្តរាគមន៍អាមេរិកាំងមានផលវិបាកដ៏ជ្រាលជ្រៅក្រៃលែង ដែលគេមិនអាចស្មានបាន ។ វាមានទិដ្ឋិភាពមួយដែលអន្តរាគមន៍មានលក្ខណៈអសិលធម៌... មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ ប្រការនេះបានជំរុញឲ្យកងទ័ពអាមេរិកាំងទាំងមូល ដែលស្វែងរកប្រសិទ្ធិភាពខាងផ្លូវយោធា ឲ្យប្រព្រឹត្តនយោបាយនៃអគ្គិភ័យ ។ ការទម្លាក់គ្រាប់បែក, ការដើរគៀងប្រមូលប្រជាជន... គឺសុទ្ធសឹងតែជាអំពើដែលជំរុញឲ្យយុទ្ធជនដ៏ច្រើនរាប់ពាន់ម៉ឺននាក់ រត់តម្រង់ចូលជួរប្រយុទ្ធខាងស្តេចសីហនុ ។ យោងតាមប្រភពច្បាស់ការណ៍ គេអាចនិយាយបានថា កងទ័ពសីហនុត្រូវបានទទួលជាកងទ័ពរំដោះជាតិ ពីសំណាក់ប្រជាកសិករ, បន្ទាប់ពីមានការហិនហោច ដែលបណ្តាលឡើងពី កងទ័ពអាមេរិកាំង ។ ផលវិបាកដ៏សែនធ្ងន់ធ្ងរមួយទៀត...គឺអន្តរាគមន៍នេះ វាបានរៀបចំឲ្យមានទីតាំងដ៏សំបើមនៃកងទ័ពវៀតណាមខាងត្បូង ។ គេធ្វើហាក់ដូចជាកងទ័ពនេះជារបងចុងក្រោយរបស់លន់–នល់ ដើម្បីការពារតទល់នឹងយៀកកុង ដើម្បីកុំឲ្យដួលរលំខ្លួនឯង (<u>កកន</u> ៖ ខ្ញុំនៅចាំច្បាស់ណាស់ថា នៅពេលដែលសារពត៌មានខ្មែរបានធ្វើការទិតៀនការលួចប្លន់របស់កងទ័ពវៀតណាមខាងត្បូងខាងលើនេះ លោកអ៊ិន–តាំដែលកាលនោះជាចៅហ្វាយខេត្តកំពង់ចាម បានគំរាមកំហែងពួកអ្នកកាសែតឲ្យបិទមាត់ដោយប្រការថា ៖ « ពួកវៀតណាមខាងត្បូងទាំងនេះគេមកជួយយើង...» សុទ្ធ–ប៉ូលិន) ។ យើងស្ថិតនៅចំពោះមុខសភាពការណ៍សម្ព័ន្ធបក្សមួយ រវាងកងទ័ពវៀតណាមព្រៃនគរនិងពួកខ្មែរដែលអ្នកទាំងពីរនេះគ្មានសេចក្តីស្នេហាចំពោះគ្នា សូម្បីតែបន្តិចបន្តួច.. តទល់នឹងពួកយៀកកុង ។ គឺជាសម្ព័ន្ធមេត្រីដ៏ប្រកបដោយ គ្រោះថ្នាក់បំផុតសំរាប់ប្រទេសកម្ពុជា ដោយនរណាៗក៏ដឹងដែរថា ក្រុងព្រៃនគរបានទាមទារជាផ្លូវការ តាំងពីឆ្នាំ១៩៦០មកម៉្លេះ នេះរាប់ត្រឹមតែកោះសមុទ្រខ្មែរស្ទើរតែទាំងអស់ ដែលនៅជាប់ក្បែរនឹងទីក្រុងកំពត ។ ចំណែកនៅខាងលិចវិញ ទីក្រុងបាងកកបានសន្យាថានឹងជួយគាំទ្រប្រទេសខ្មែរ ។ នេះគឺជា «មិត្តភាពក្បាលពីរមួយទៀត» បើយោងតាមសំដីរបស់ប្រជាកសិករខ្មែរ, ដោយហេតុថាបាងកកតាំងពីឆ្នាំ១៩៤១មកម៉្លេះ ដោយមានការគាំទ្រពីប្រទេសជប៉ុន បានវាតយកទឹកដីខ្មែរអស់១/៣ ហើយដែលបានយល់ព្រមត្រ–

ឡប់ទឹកដីនេះមកខ្មែរវិញ ទាំងទើសទាំងទាល់នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៤៧ ។ បញ្ហាគំនូស
ព្រមដែននេះ គឺជាបញ្ហាស្លាប់រស់របស់ប្រទេសកម្ពុជា ហើយសម្តេចសីហនុលោក
បានដឹងច្បាស់ណាស់អំពីរឿងនេះ, លោកដែលបានជួបប្រទះនឹងការលំបាកក្រៃពេ
ក ក្នុងប្រការរឹតចំណងចងបាច់សាមគ្គីភាពដ៏ស្គមមួយនៃជនជាតិខ្មែរ ដែលជា«ជន
ភាគតិច» ។ សាមគ្គីភាពដែលលោកបាន
បង្កើតនៅជុំវិញខ្លួនតទល់នឹងពួកឃុនគ្រប់និន្នាការ (<u>កកន</u> ៖ អ្នកនិពន្ធបានសរសេរ
Viet / វៀត គឺយួនកុម្មុយនិស្ត) តទល់នឹងពួកថៃនិងពួកលាវថែមទៀត ។ ការយល់
សប្តិស្រែកឃ្លានរបស់ពួកបាងកកនិងពួកព្រៃនគរ មិនគឺការចង់បានព្រំប្រទល់តែមួ
យជា «ប្រវត្តិសាស្ត្រ» នៅតាមដងទន្លេមេគង្គនោះទេឬ ? ការទទួលស្គាល់ព្រំប្រ-
ទល់នៃកម្ពុជា គឺជាបញ្ហាស្លាប់រស់របស់សម្តេចសីហនុ ព្រមទាំងជាដើមកំណើតនៃ
ការផ្តាច់ចំណងទូតដ៏ខ្ជូរខ្ជារជាច្រើន ។ ការប៉ិនប្រសប់នៅក្នុងនយោបាយរបស់ឧត្ត
មសេនិយ ដឺហ្គោល គឺជាការប្រកាសទទួលស្គាល់ កាលពីឆ្នាំ១៩៦៦ «<u>គោរពបូរណ
ភាពទឹកដីកម្ពុជា នៅក្នុងព្រំដែនបច្ចុប្បន្ន</u>» (ពាក្យដែលមានគំនូសបន្ទាត់ពីក្រោម
មានបោះពុម្ពផ្សាយនៅក្នុងកាសែត Le Figaro នៃថ្ងៃទី២៦ឧសភា១៩៧០, បោះពុម្ព
ជាអក្សរទ្រេត... ន. ស.) ។

«នៅក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ យើងស្ថិតនៅលើជរទ្រាំងនៃការពុះបែងចែកទឹក
ដីម្តងទៀតហើយតទៅអនាគតដ៏ខ្លី, បើទោះជាខ្មែរមានទម្លាប់នៃការតស៊ូតទល់នឹង
រាតត្បាតទឹកដីយ៉ាងណាក៏ដោយ ។ ផលវិបាកមួយទៀតរបស់រដ្ឋប្រហារលន់-នល់
៖ ការរាលដាលនៃភ្លើងសង្គ្រាមទៅលើទឹកដីទាំងមូលនៃជ្រោយឥណ្ឌូចិន ។ ប្រទេ
សកម្ពុជាខ្លួនឯង ក៏ចាប់ផ្តើមក្រឡេកមើលបន្តិចម្តងៗ ឃើញថារូបខ្លួនកំពុងតែក្លា-
យទៅជាចំណីភ្លើង (...) ។ នៅចុងបញ្ចប់ទៅទិសដៅនៃសង្គ្រាមឥណ្ឌូចិនត្រូវធ្វើដំ
ណើរទៅតាមមាគ៌ាខាងស្តាំ រវាងបាងកក-វៀងចន្ទ-ភ្នំពេញ-សៃហ្គង, ដែលយើង
បាននិយាយរៀបរាប់កាលពីរខែកន្លងទៅ ។ គឺជាមាគ៌ាអសិលធម៌ ផ្ទុយនឹងធម្មជាតិ
មាគ៌ានៃពួកយោធានិយម ដែលស្អប់ខ្ពើមកុម្មុយនិស្តជាទីបំផុត សម្ព័ន្ធមេត្រីនៃពួក
ប្រយុទ្ធសង្គ្រាមសាសនា នៃសង្គមជំនាន់ដើមនៅអាស៊ីភាគអាគ្នេយ៍ ។ រូបារម្មណ៍
នេះ, ទិដ្ឋភាពនយោបាយនឹងរៀបចំតទៅអនាគត នូវសេចក្តីស្នេហារវាងប្រទេសសំ
ខាន់ៗពីរ ដែលប្រួអាមេរិកាំងនៅអាស៊ីភាគអាគ្នេយ៍...សេចក្តីស្នេហាព្រៃនគរ-បាង
កកដ៏ស្កុកស្កម, តើនរណាអាចដឹងបាន, ដែលហូបទៅសំណល់នៃប្រទេសកម្ពុជានិ
ងប្រទេសលាវ ។ ហើយតើគេមិនអាចមើលឃើញភ្លើងសង្គ្រាម១០ឆ្នាំតទៅមុខទៀ
តទេឬនៅពេលដែលអាមេរិកដកទ័ពខ្លួនមួយភាគធំចេញផុតពីភូមិភាគអាស៊ីភាគអា
គ្នេយ៍, នៅចន្លោះប្រទេសវៀតណាម ដែលពេលនោះត្រូវរួបរួមគ្នាវិញ ហើយនិងប្រ

ទេសថៃ ?» ។

(ចាប់តាំងពីចន្លោះឆ្នាំ១៩៧៩ ប្រទេសថៃនឹងត្រូវប្រឈមមុខតទល់នឹងវៀតណាមដែលរួបរួមគ្នា ហើយការការពារខ្លួនរបស់ពួកនេះទល់នឹងពួកយួន គឺការយកទ័ពប៉ុល-ពតមកធ្វើជារបងសាច់ឈាមតែប៉ុណ្ណោះ... ន.ស.) ។

«យោងតាមសារពត៌មាន «Chicago Sun Times» លោកប្រធានា ធិបតីនិច-សុនបានថ្លែងទៅកាន់ថៅហ្វាយរដ្ឋអាមេរិកាំងទាំងអស់ ដែលមកប្រជុំគ្នានៅសេតវិមាន, ថាលោកបានបញ្ជូនកងទ័ពអាមេរិកាំង ទៅប្រទេសកម្ពុជា ទៅតាមសេចក្ដីស្នើសុំរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (ខ្សែកាប AFP... Chicago... ចុះថ្ងៃ១៣ឧសភា១៩-៧០) ។ សេតវិមាន, យោងតាមសារពត៌មាន «Chicago Sun Times ដដែល... ធ្លាប់តែបានអះអាងយ៉ាងដាច់ខាតថា សហរដ្ឋអាមេរិកបានសំរេចធ្វើអន្តរាគមន៍ពីខ្លួនឯង ក្នុងគោលបំណងកុំឲ្យប្រទ្បាក់ប្រឡូសដល់អព្យាក្រឹត ភាពជាផ្លូវការនៃរដ្ឋាភិបាលលន់-នល់» ។

ដូច្នេះគេអាចឃើញច្បាស់ណាស់ថា, តាំងពីដំបូងទីមកម្ល៉េះ ពួករដ្ឋប្រហារនៅភ្នំពេញ ហើយនិងក្រុងវ៉ាស៊ិនតោនមានការត្រូវរ៉ូវគ្នា ដើម្បីបញ្ចប់អព្យាក្រឹតភាពហើយនិងសន្តិភាពនៅប្រទេសកម្ពុជា ។ ពួកគេមានការត្រូវរ៉ូវគ្នា ដោយរុញបញ្ចូលប្រទេសកម្ពុជាជាស្ពានទៅក្នុងសង្គ្រាមវៀតណាម ដើម្បីធានាជោគជ័យចំពោះអា-មេរិកាំងនៅវៀតណាមខាងត្បូង និងចំពោះរបបរណបរបស់ង្វៀង-យ៉ាំងធីវ ។

ការវាតត្បាតប្រទេសកម្ពុជាដោយកងកម្លាំងទ័ពនៃសហរដ្ឋអាមេរិក-វៀតណាមខាងត្បូងនៅក្នុងខែឧសភា១៩៧០, ជាដើមហេតុមួយនៃការ បំផុសបំផុលដល់កំពូលទៅលើពួកបញ្ញវ័ន្ត ហើយនិងទៅលើក្រុមសារពត៌មាននៅភ្នំពេញ ។ គឺជារឿងមួយគួរឲ្យចង់សើច ព្រោះគេចាត់ទុកថា ការវាតត្បាតនេះ...ជាចំណាត់ការប្រវត្តិសាស្ត្រមួយដែលនឹងលើកដំកើងលោកប្រធានាធិបតីនិច-សុន ឲ្យមានលក្ខណ:សំបើមធំធេង ស្មើនឹងប្រធានាធិបតីមុនៗដ៏ធំៗជាងគេនៃសហរដ្ឋអាមេរិក, «ស្មើនឹងហ្វូជ-វ៉ាស៊ិនតោន ហើយនិងអាប្រាហាម-លិងកិន», មិនស្មើរទេ ! ស្របជាមួយគ្នាពួកបញ្ញាជនហើយនិងក្រុមអ្នកកាសែតដដែលដៀលត្មះប្រាស់ឆ្អេះដ៏សំបើមទៅលើស្រុកបារាំងថា ជាអ្នកកាន់ជើងសីហនុ, (Pro-Sihanouk-sic!) ។ល។ ព្រមទាំងទៅលើអ្នកយកការណ៍ពត៌មានបារាំង ។ នៅក្នុងប្រការនេះ, លោក Bernard Ullman (AFP) បានសរសេរផ្សាយនៅថ្ងៃទី៧ឧសភា (ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សូមលើកយកអត្ថបទរបស់គាត់ផ្ញើមកពីភ្នំពេញមកផ្សាយទាំងស្រុង) ៖ «ថ្ងៃនេះ សារពត៌មានក្នុងស្រុកបានតម្លើងធុងរបស់ខ្លួន ដើម្បីវាយប្រហារទៅលើគោលជំហរបារាំង ទាក់ទងនឹងបញ្ហាសង្គ្រាមស្រុកខ្មែរ ព្រមទាំងបានប្រកាសដោយត្រង់ឲ្យដេញអ្នកសារពត៌-

មានបារាំងឲ្យចេញពីទីនេះ ។ មានសាស្ត្រាចារ្យម្នាក់ ដែលបានរៀនសូត្រនៅប្រទេ-សបារាំងបានធ្វើសំណើនៅក្នុងទិន្នានុប្បវត្តិ «Le Cambodge» ថាការដកខ្លួនរប-ស់កម្ពុជាចេញពីឥទ្ធិពលវប្បធម៌បារាំង នឹងអាចធ្វើឲ្យប្រទេសនេះ មានចំណងរឹងមាំជាមួយនឹងអ្នកជិតខាងរបស់ខ្លួននៅអាស៊ី ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ថាច់-ថ្វាន់ បានសរសេរបន្ថែមទៀតថា វត្តមាននៅប្រទេសកម្ពុជានៃពួកអ្នកបំរើអង្គការសារពត៌មានបារាំង... ពុំមានផ្ដល់ផលប្រយោជន៍អ្វីទាំងអស់ ។ លោកបានពោលថា ពួកអ្នកយកការណ៍ពត៌មានទាំងនេះបានធ្វើយុទ្ធនាការឃោសនាប្រឆាំងប្រទេសកម្ពុជា ម៉្លោះហើយពួកអ្នកទាំងនេះ គួរតែត្រូវបណ្ដេញចេញ ។ សារពត៌មានជាភាសាបារាំងមួយទៀត «Le Courrier Phnom Penhois» បានសរសេរថា បើទោះជាប្រទេសបារាំងពុំមានជួយផ្ដល់អ្វីដល់យើងក៏ដោយ, ទោះជាជំនួយតាមផ្លូវចិត្តក៏ពុំមានដែរ «យើងមានការធានាជំនួយផ្លូវចិត្តពីប្រទេសមួយទៀតដ៏ធំ ដោយសារតែប្រធានាធិបតីនៃប្រទេសនេះមានវិចារណញ្ញាណភ្លឺស្វាង» គឺជាសេចក្ដីសំដៅទៅសហរដ្ឋអាមេរិក ។ «សេចក្ដីសំរេចពោរពេញដោយសេចក្ដីក្លាហានរបស់លោកប្រធានាធិបតីម្នាក់នេះនឹងច្បាស់ជាលើកដម្កើងរូបលោកឲ្យមានឋានៈស្មើនឹងប្រធានាធិបតីអាមេរិកាំងធំៗមានហ្សច-វ៉ាស៊ិនតោន និងអាប្រាហាម-លិងកិន», សារពត៌មាននេះបានបន្ថែម ។ ដោយប្រកាសដាក់ទោសបារាំ ងអំពីបទជួយគាំទ្រ នរោត្តម-សីហនុ, ទិន្នានុប្បវត្តិ «ប្រយោជន៍ខ្មែរ» បានស្នើសុំឲ្យរដ្ឋាភិបាលសើរើឡើងវិញអំពីមិត្តភាពបារាំងខ្មែរព្រមទាំងចាត់វិធានការឲ្យសមស្រប ។ តើពួកខ្មែរគួរតែផ្ដល់មិត្តភាពទៅដល់ជនជាតិបារាំងដែលធ្លាប់រស់នៅទីនេះតាំងពីយូរយារណាស់មកហើយនោះឬទេ ? ទំនាក់ទំនងរវាងពួកស្ថានទូតបារាំងនៅទីនេះ ហើយនិងខាងអាជ្ញាធរខ្មែរក៏បានមកដល់ទីចប់... មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះមានពាក្យចចាមអារាមរាលដាលថា ពួកគេនឹងមានរៀបចំធ្វើបាតុកម្មប្រឆាំងនឹងស្ថានទូតនេះទៀតផង ។

សុភាសិតបារាំងមួយបានបញ្ជាក់ថា ៖ «អ្វីៗដែលថ្មីសុទ្ធសឹងតែល្អទាំងអស់» វាមិនសូវខុសពីភាសិតខ្មែរដែលនិយាយថា «បានថ្មីចោលចាស់» នោះប៉ុន្មានឡើយ

ទាក់ទងនឹងអន្តរគមន៍យោធាចូលក្នុងប្រទេសយើង ពីសំណាក់កងទ័ពនៃរដ្ឋការព្រៃនគរ, នៅទីបំផុតពួកលន់-នល់ក៏បានថ្លែងសារភាពថា គឺខ្លួនគេតែម្ដងដែលបានអញ្ជើញពួកនេះឲ្យមកធ្វើដូច្នេះ ។ ក្នុងអត្ថបទខ្សែកាបមួយនៃទីភ្នាក់ងាររ៉ឺទែរ ចុះថ្ងៃ២១ឧសភា១៩៧០ នៅព្រៃនគរ ដោយ Christopher Pritchett មានសរសេរថា លោកយ៉ែម-សំបូរពោលថា ទ័ពវៀតណាមខាងត្បូងបានចូលមកច្បាំងនៅប្រទេ-សកម្ពុជា «តាមសំណើររបស់រដ្ឋាភិបាលខ្មែរ» ហើយប្រទេសកម្ពុជាមានសេចក្ដីកត្តញ្ញូតាធម៌ចំពោះជំនួយដ៏រហ័សបែបនេះ ពីសំណាក់សាធារណរដ្ឋវៀតណាម» ។

ការចុះចូលក្នុងបក្សសម្ពន្ធអាមេរិកាំងពីសំណាក់ប្រទេសកម្ពុជារបស់លន់នល់-សិរិមតៈ គឺជាទង្វើមួយដែលគេជំរុញលឿនស្លេវទៅមុខដោយចេតនា ហើយដែលពុំបានបកត្រឡប់ថយក្រោយវិញឡើយ ។

ក្រុមបក្សអាស៊ាន (សមាគមប្រជាជាតិនៃអាស៊ីភាគអាគ្នេយ៍) ដោយមានគោលបំណងជួយសង្គ្រោះរបបថ្មីនៃទីក្រុងភ្នំពេញ កុំឲ្យលិចលង់ស្លាប់ដោយចៀសមិនរួចនោះ ក៏បានធ្វើសំណើរសំរាប់ថ្ងៃទី១៦និងទី១៧ឧសភា១៩៧០ ឲ្យមានធ្វើសន្និសិទក្នុងចំណោមប្រជាជាតិនៅអាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិកនៅទីក្រុងហ្សាការតា ។ (គួរកត់សំគាល់ថា ពីឆ្នាំ១៩៧៩ទៅ១៩៨១... សមាគមអាស៊ានដដែលនេះឯងនឹងបានក្លាយទៅជាមូលដ្ឋាន (ចោលម្សៀត) នៃ«សន្និសិទអន្តរជាតិស្តីពីកម្ពុជា» ក្នុងប្រការជួយស្រោចស្រង់របបពួកខ្មែរក្រហម កុំឲ្យលិចលង់វិនាសជាស្ថាពរផងដែរ ។ គិតសព្វៗទៅ ពួកគេខំប្រឹងប្រែងជួយស្រោចស្រង់នៅប្រទេសកម្ពុជា កុំឲ្យលិចលង់ស្លាប់អន្តរធាន នូវក្រុមណាដែលជារបបរាជឃាត ដែលប្រឆាំងសីហនុតែប៉ុណ្ណឹងឯង) ។

«សន្និសិទនៃប្រជាជាតិនៅអាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិក»នេះ ក៏មិនបានផ្តល់អ្វីដ៏គាប់ប្រសើរ ទៅដល់ពួកលន់-នល់និងពួកខ្មែរសាធារណរដ្ឋនោះដែរ ។ ពួករបបថ្មីនៅភ្នំពេញមានសេចក្តីបារម្ភខ្លាចក្រែង តែសន្និសិទដដែលខាងលើនេះ នឹងធ្វើការដោះស្រាយបញ្ហានយោបាយនៅទីបញ្ចប់ទៅ «ដោយដឹកនាំនរោត្តម-សីហនុ ឲ្យវិលត្រឡប់មកកម្ពុជាវិញ» តែដដែលដូចលើកមុនៗ ។ បងជីដូនមួយរបស់ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំម្ចាស់ស៊ីសុវត្ថិ-សិរិមតៈ ហើយនិងរដ្ឋាភិបាលរបស់គាត់ បានបន្ទុកបណ្តាក់ឲ្យបងជីដូនមួយម្នាក់ទៀត», ដែលពីដើមធ្លាប់តែប្រួសីហនុណាស់ ប៉ុន្តែដែលក្លាយទៅជាអ្នកប្រឆាំងនឹងសីហនុយ៉ាងសំបើម បន្ទាប់ពីថ្ងៃ១៨មិនា១៩៧០, គឺនរោត្តម-ម៉ូនិស្សារ៉ា (ស្មូមកុំច្រឡំជាមួយនឹងព្រះអង្គម្ចាស់នរោត្តម-ភូរិស្សារ៉ា ដែលតាមដង្ហែរខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំយ៉ាងស្មោះត្រង់ រហូតដល់ស្លាប់ខ្លួនឯង នៅក្នុងកណ្តាប់ដៃរបស់ពួកខ្មែរក្រហម), ម៉ូនិស្សារ៉ា, ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ អគ្គលេខាធិការនៃក្រសួងការបរទេសនៃរដ្ឋាភិបាលលន់-នល់, បានត្រូវស៊ីសុវត្ថិ-សិរិមតៈប្រើឲ្យធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ក្នុងក្តាំងរហែកមេឃរហែកដី ទៅកាន់ក្រុមសារពត៌មានអន្តរជាតិ នៅថ្ងៃទី១០ឧសភា១៩៧០ នៅភ្នំពេញ ដោយបញ្ជាក់ថា យ៉ាងដាច់ខាតប្រទេសកម្ពុជាមិនត្រូវអនុញ្ញាត ឲ្យនរោត្តម-សីហនុ ចូលមករួបរួមស្វះស្វែងរកដំណោះស្រាយក្នុងផ្នែកបញ្ហានយោបាយនោះឡើយ ។

ក្នុងប្រការនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមអនុញ្ញាតដកស្រង់សេចក្តីក្នុងអត្ថបទមួយនៃទីភ្នាក់ងារពត៌មាន យូភីអាយ ដោលមានឈ្មោះអ្នកនិពន្ធ Roxanna Brown ហើយដែលមានសំណោរដូច្នេះថា ៖ «...យើងច្បាស់ជាមិនអង្គុយនៅតុចរចាជាមួយគ្នា

និងសម្តេចសីហនុនោះទេ» ។ មូនិស្សារ៉ាបានពោលបន្ថែមថា ទ្រង់នឹងរង់ចាំថាសន្និសិទអាស៊ី-ប៉ាស៊ីហ្វិក ដែលរៀបចំឡើងនៅហ្សាការតា នឹងច្បាស់ជាផ្តល់ការគាំទ្ររឹងប៉ឹង ចំពោះជំហររបស់ខ្មែរ ។ សន្និសិទនៅហ្សាការតានឹងច្បាស់ជាគ្មានលទ្ធភាពអ្វីឡើយ ដើម្បីកែប្រែនយោបាយនៃសហរដ្ឋអាមេរិក ក្នុងប្រការផ្តល់ជំនួយដល់កម្ពុជា, ទ្រង់ពោល «ពីព្រោះយើងកំពុងតែធ្វើការ ដោយមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយនិងអាមេរិកាំង» ។ (...) មូនិស្សារ៉ាបានថ្លែងថា កម្ពុជានឹងស្នើសុំជំនួយពីប្រទេសថៃ នៅពេលដែលរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសយ៉ែម-សំបូរ ធ្វើដំណើរទៅទីនោះក្នុងសប្តាហ៍នេះ ដើម្បីរៀបចំឲ្យមានទំនាក់ទំនងតាមផ្លូវទូតសាឡើងវិញ ។ ម៉ូនិស្សារ៉ាបានពោលថា ទ្រង់មិនមានជំនឿទេ មកដល់ថ្នាក់នេះទៅហើយ ថាសហភាពសូវៀតនឹងធ្វើដំណើរទៅតាមប្រទេសកុម្មុយនិស្តខ្លះៗ ដោយធ្វើការផ្តាច់ចំណងទូតជាមួយនឹងទីក្រុងភ្នំពេញ ។ ទ្រង់យល់ថា ពួករុស្ស៊ីមិនចង់លេងល្បែងចូលស៊ីងរបស់ពួកកុម្មុយនិស្តចិននោះឡើយ ។

ទាក់ទងនឹងអាកប្បកិរិយាប្រឆាំងនឹងហ្វ៊ូងនិងគ្រុង (រណសិរ្សនិងរាជរដ្ឋាភិបាលក្រហមរបស់ស្តេចសីហនុនៅប៉េកាំង) ពីសំណាក់សហភាពសូវៀត, ម៉ូនិស្សារ៉ាគាត់មិនបានធ្វើការភ័ន្តច្រឡំនោះទេ ។ ពួករុស្ស៊ីហើយនិងក្រុមរណបរបស់ខ្លួនទាំងអស់ លើកលែងតែប្រទេសគុយបាមួយចេញ, នឹងស្ថិតនៅខាងពួក«សាធារណរដ្ឋខ្មែរ» រហូតដល់ចុងចប់ ។

ក៏ប៉ុន្តែ ភ្លាមបន្ទាប់ពីការប្រកាសនៅថ្ងៃ៥ឧសភាឆ្នាំ១៩៧០ នូវការបង្កើតរដ្ឋាភិបាលថ្មីរបស់ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ(គ្រុង) ដែលមានសម្តេចប៉ែន-នុតជាប្រធាន, ប្រទេសទាំងឡាយដូចតទៅនេះ ដែលធ្លាប់មានស្ថានទូតនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ក៏បានកាត់ផ្តាច់ចំណងពីរបបលន់នល់-សិរិមតៈ គឺមាន ៖ ប្រទេសចិន, សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យកូរ៉េ, គុយបា, សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតុវៀតណាមខាងត្បូង (យៀកកុង), សាធារណរដ្ឋអារ៉ាប់រួម (អេយីព្ទ), សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យវៀតណាម (ខាងជើង) យូហ្គោស្លាវី ។ ពួកភ្នាក់ងារទូតតំណាងប្រទេសទាំអស់នេះ ពោលគឺពួកដែលមិនទាន់បានចាកចេញពីប្រទេសកម្ពុជា បន្ទាប់ពីរដ្ឋប្រហារថ្ងៃទី១៨មិនានោះនៅឡើយទេ, ក៏ចាប់ផ្តើមចាកចេញដោយគ្មានបង្អង់ពីប្រទេសកម្ពុជានៃពួកជនក្បត់ ។ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតុចិនក៏បានបញ្ជូនពួកក្រុមទូតមួយក្តាប់តូច ឲ្យវិលត្រឡប់ទៅភ្នំពេញវិញ ដែលកាលពីដើមធ្លាប់តែបំរើសីហនុ ហើយដែលឥឡូវក្លាយទៅជាពួកប្រួលន់នល់ បន្ទាប់ពីថ្ងៃទី១៨មិនា ហើយចិនក៏ទទួលយកភ្នាក់ងារទូតរបស់គេដែលនៅភ្នំពេញនោះ ឲ្យត្រឡប់មកវិញ ។ មកដល់ទីក្រុងប៉េកាំង, ពួកភ្នាក់ងារទូតចិនទាំងនេះក៏បានថ្លាថ្លែងប្រាប់ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ អំពីបណ្តាំនៃពួកបណ្តាជននិងពួកយោធាជាច្រើ

នថា ពួកគេនៅតែស្មោះស្ម័គ្រជានិច្ចជាមួយនិងសម្តេចសីហនុ រហូតដល់ក្រអៅនៃបេះដូង» បើទោះជាពួកគេត្រូវរស់បណ្តោះអាសន្នសិន នៅពេលអវត្តមាននៃសម្តេចនៅក្នុងមាតុប្រទេស ហើយបើទោះពួកគេត្រូវមានកាតព្វកិច្ចស្រែកលូម្តងម្កាលជាមួយនឹងពួកក្រុមឆ្កែចចកក៏ដោយ ។

អំពីរដ្ឋដទៃទៀត ដែលមានឋានៈជា«ក្រុមមិត្តភក្តិតាំងពីដំបូងទី» របស់គ្រុង, ដែលបានទទួលស្គាល់រដ្ឋាភិបាលនេះនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧០ ហើយដែលបដិសេធមិនឲ្យមានការទាក់ទងទាល់តែសោះជាមួយនឹង«សាធារណរដ្ឋខ្មែរ» មានប្រទេស ៖ អាលបានី, អាល់ហ្សេរី, អាហ្វ្រិកកណ្តាល, កុងហ្គោ (ប្រាស្សាវីល) , គីណេ, អៀរ៉ាក់, លីប៊ី, ម៉ូរីតានី, ប៉ាឡេសទីន, រូម៉ានី, សូម៉ាលី, យេមែនខាងជើង, យេមែនខាងត្បូង, ស៊ូដង់, សៀរី, តង់ហ្សានី ។

តទៅនេះជាសេចក្តីអត្ថាធិប្បាយរៀបរាប់អំពីគ្រុង ដោយអ្នកនិពន្ធ Jean Lacouture (នៅក្នុងទស្សនាវដ្តី «ឡឺ នូវែល អុបសែរ៉ាទើរ» ចុះផ្សាយពីថ្ងៃ៩ទៅថ្ងៃ១០ ឧសភា១៩៧០) ៖

«នៅពេលដែលព្រះអង្គយាងត្រឡប់ពីខេត្តកន្តាំងវិញ, ហើយបន្ទាប់ពីមេដឹកនាំខ្មែរកុម្មុយនិស្តដ៏ឆ្នើមម្នាក់, លោកជួន-មុម, បានធ្វើដំណើរពីក្រុងប៉ារីសមកដល់ប៉េកាំង ទើបសម្តេចសីហនុមានលទ្ធភាពចំណាយកម្លាំងព្រះអង្គ ក្នុងការបង្កើតរដ្ឋាភិបាលមួយនិងគណបក្សមួយ ដែលចាប់ផ្តើមធ្វើការតស៊ូតទល់នឹងការរាតត្បាតរបស់អាមេរិកាំងនិងបរិវារនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ។ គណបក្សនោះមានឈ្មោះថា ហ្វ៊ុង (រណសិរ្សរួបរួមជាតិកម្ពុជា) ។ វាមានភិនភាគបីយ៉ាងដែលយើងគួរកត់សម្គាល់ ។ ភិនភាគម៉្យាងគឺគណបក្សនេះមានមូលដ្ឋានចំបងរបស់ខ្លួនឯងរួចទៅហើយ នៅក្នុងព្រៃម៉ាគីផ្នែកខាងត្បូងនិងខាងលិចនៃភ្នំក្រវាញនិងបាត់ដំបង ។ នៅក្នុងភិនភាគម៉្យាងទៀត គឺគណបក្សនេះបានផ្តាច់ខ្លួន ពីសាមគ្គីភាពជាតិទូលំទូលាយជាទូទៅបែបយល់សប្តិយល់សូងរបស់សង្គម(រ៉ាស្ត្រនិយម)នៃសម្តេចសីហនុ, ក៏ប៉ុន្តែគណបក្សនេះផ្តោតគំនិតទៅលើការរួបរួម ដោយធ្វើការអំពាវនាវស្រែកហៅរកកម្លាំងផ្សេងៗបីគ្រប់ទិសទីនៃសង្គម, យោងតាមឧទាហរណ៍នៃពួករណសិរ្សរំដោះ (យៀកកុង) នៃវៀតណាមខាងត្បូង ។ នៅទីបំផុត គណបក្សនេះបានបង្ហាញនូវកម្មវិធីនយោបាយមួយប្រកបដោយសេចក្តីសុភាពរាបសារដ៏ច្រើន ដែលកម្មសិទ្ធិទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួននិងលទ្ធិព្រះពុទ្ធសាសនា ត្រូវមានការធានារ៉ាប់រង ដែលជាកត្តានៃការរីកចំរើនដ៏ឆាប់រហ័សនៃជីវិតនយោបាយ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី សមាសភាពនៃរដ្ឋាភិបាលដែលចេញមកពីហ្វ៊ុង (គ្រុង ៖ រាជរដ្ឋាភិបាលរួបរួមជាតិកម្ពុជា...ន.ស.) គឺបានបង្ហាញនូវអត្ថន័យដ៏បរិបូណ៌ ។ សមាជិកទាំងអស់នៃរដ្ឋាភិបាលនេះ ដែលវាខុស

ពីជំហានដំបូងនៃក្រុមប្រឹក្សាដឹកនាំនយោបាយរបស់ពួក F.N.L. (យៀកកុង) គឺសុទ្ធសឹងតែជាមនុស្សដែលគេធ្លាប់ស្គាល់ពេកណាស់ទៅហើយ ។ ទោះជាអ្នកនយោបាយមាននិន្នាការ ម៉ាក្សនិស្ត (កុម្មុយនិស្ត) ឬមិនមែនក៏ដោយ ពួកគេសុទ្ធសឹងតែធ្លាប់បានដើរតួសំខាន់ៗក្នុងជីវិតនយោបាយនៃប្រទេសជាតិ ចំនួនជាង១០ឆ្នាំមកហើយ ។ ជាដំបូងគឺលោកនាយករដ្ឋាភិបាល លោកប៉ែន-នុត ដែលមានលក្ខណៈចំពោះរាជានិយមខ្មែរ ដូចជាលោក Aristide Briand ចំពោះសាធារណរដ្ឋទី៣នៃប្រទេសបារាំង, គឺមានលក្ខណៈជានិរន្តរភាពនិងជានិមិត្តរូប ប្រកបដោយបញ្ញានិងការស្និតស្នាញ... ប្រហែលគ្នានិងលក្ខណៈរុក្ខជាតិអញ្ចឹងខ្លះដែរ ។ នៅក្បែររូបលោកមានមនុស្សបីក្រុម ។ ទី១ គឺពួកអ្នករាជការសីហនុនិយមជាន់ខ្ពស់ ដែលគ្មាននិន្នាការនយោបាយច្បាស់លាស់ ដូចជាអតីតរាជទូតនៅទីក្រុងមូស្គូ, គែរ និងដាការ...ដូចជាលោកចៅ-សេង ដែលធ្លាប់ធ្វើជារដ្ឋមន្ត្រីនៅភ្នំពេញ ហើយសព្វថ្ងៃនេះនៅប៉េកាំង នៅពេលណាដែលគាត់នឹងបង្ហាត់បង្រៀនអំពីសង្គមនិយមនយោបាយទៅ Perpignan, (...) ដូចជាលោកជួន-មុម វិស្វករខ្មែរផ្នែកខាងពហុបច្ចេកទេសតែម្នាក់គត់ ដែលបានចាកចោល C.N.R.S. (មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវនៃប្រទេសបារាំង) ដើម្បីបំពេញមុខងារជារដ្ឋមន្ត្រីផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងរដ្ឋាភិបាលនេះ ។ នៅទីបំផុតគឺមានពួកព្រៃម៉ាគី ដែលមានមេដឹកនាំធំៗ៣នាក់, លោកហ៊ូ-យន់,ហ៊ូ-នឹម និងខៀវសំផន ដែលបានទទួលបន្ទុករៀងៗខ្លួន នូវទីស្តីការផ្នែកខាងមហាផ្ទៃ, ឃោសនាការ និងការពារប្រទេស ។ គឺវរជនខាងលើទាំងនេះ ដែលត្រូវប្រឈមមុខតតាំងជាមួយនឹងលន់-នល់» ។

មុននឹងរៀបចំផមាន (រដ្ឋាភិបាល) គ្រុង, (រណសិរ្ស) ហ្វ៊ុង បានតាក់តែងចេញរូបរាងក្នុង «កម្មវិធីនយោបាយ»មួយយ៉ាងប្រណិតដ៏គួរឲ្យរំភើប ប្រកបដោយលក្ខណៈ«ត្រឹមត្រូវ, ប្រាកដនិយម និងស្របតាមលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ» ។

ពួកបញ្ញាជនបារាំងផ្នែកខាងឆ្វេង បានធ្វើសេចក្តីសរសើរ «កម្មវិធីនយោបាយ» នេះដោយស្មោះអស់ពីដួងចិត្ត ដោយហេតុថា ជាទង្វើរបស់បញ្ញាជនខ្មែរក្រហមដោយមានជួន-មុមជាមេខ្លោង ហើយដែលមិត្តភក្តិបារាំងខាងឆ្វេងរបស់ពួកគេចាត់ទុកថា ជាក្រុមបក្សជនប្រជាធិបតេយ្យដ៏ពិតប្រាកដ... មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ បានធ្លាប់ជួយគាំទ្រពួកអ្នកទាំងនេះ ក្នុងការតស៊ូប្រយុទ្ធផ្នែកនយោបាយ ប្រឆាំងនឹង«របបសក្តិភូមិ, លទ្ធិជិះជាន់ផ្តាច់ការ, អំពើពុករលួយ» របស់ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ ។

កម្មវិធីនយោបាយរបស់ហ្វ៊ុង បានត្រូវរៀបចំតាក់តែងឡើង តាំងពីអក្សរ«ក» រហូតដល់«អ» ដោយលោកវិស្វករពហុបច្ចេកទេស (Polytechnicien) ខ្មែរតែម្នាក់គត់, គឺលោកជួន-មុមដ៏ឆ្នើម ដែលធ្លាប់មានពូជអំបូរជាក្រុមវាំង ក្លាយខ្លួន

មកជា«វណ្ណៈអធន» ដើម្បីបំរើក្រុមបក្សឲ្យសមស្របតាមកាលៈទេសៈនៃសេចក្ដីត្រូវការរបស់ពួកខ្មែរក្រហម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមបើករង្វង់ក្រចកទៅចុះ...រឿងទាំងអស់នេះមិនបានហាមឃាត់លោកជួន-មុម ឲ្យយកប្រពន្ធបារាំងម្នាក់យ៉ាងស្អាតប្រិមប្រិយ ដែលមានលក្ខណៈអភិជនតាំងពីក្បាលដល់ចុងជើង ។

លោកជួន-មុមបានរៀបរៀងកម្មវិធីនេះឡើង យោងតាមសំណូមពររបស់ពួកក្រុមសមមិត្តរបស់គាត់ ដែលបំរើ«ការតស៊ូផ្ទៃក្នុង» មានខៀវ-សំផន និងអៀង-សារី ។ល។ មិង ។ល។ ដែលចាប់ផ្ដើមពីឆ្នាំ១៩៧៥ឡើងទៅ បានលេចឡើងជាមេព្រាយបិសាច ដែលមិនត្រឹមតែស្រេកឃ្លានអំណាចអធម៌ ដែលប្រឆាំងនឹងប្រជាជនខ្លួនឯងនិងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងស្រេកឃ្លានលោហិតនៃប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរស្លូតត្រង់ថែមទៀត ។

គឺជាការពិតណាស់ កាលក្នុងឆ្នាំ១៩៧០ ទាំងពួកបញ្ញាជនបារាំងខាងឆ្វេង និងខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ ពុំបាននឹកស្មានសោះតែម្ដង, សូម្បីតែមួយនាទីក៏គ្មានដែរ, ថាពួកខ្មែរក្រហមទាំងនេះ បានក្លាយទៅជាព្រាយបិសាចអាក្រក់អាក្រីជាងអារក្សសាតាំងទៅទៀត (Satan) ។ មេអារក្សសាតាំងក្រោយនេះ មានកំពស់កំពរមិនបានបាតជើងរបស់ពួកខ្មែរក្រហមផងឡើយ ក្នុងប្រការនៃលក្ខណៈឃោរឃៅ, អំពើក្រឡិចក្រឡុច និងនយោបាយបោកប្រាស់...។

<u>កម្មវិធីនយោបាយរបស់ពួកហ៊្វុង</u> ដែលពួកអ្នកគាំទ្រទាំងឡាយ, ដោយមានរាប់ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំនិងសម្ដេចប៉ែន-នុតផងដែរ, បានថ្លែងសរសើរដល់កំពូល, បានក្លាយទៅជា, តាំងពីមុនពេលជោគជ័យទាំងស្រុងនៃពួកខ្មែរក្រហមក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ទៅទៀត, កម្មវិធីបោកបញ្ឆោតមួយដ៏ធំសំបើម, ទាក់ទងនឹងប្រជារាស្ត្ររបស់យើងផង និងទាក់ទងនឹងពិភពខាងក្រៅនៅហាផង ជាពិសេសចំពោះពួកមិត្តភក្ដិបារាំង ហើយនិងពួកអ្នកដទៃទៀត ដែលធ្លាប់ពឹងផ្អែកសេចក្ដីសង្ឃឹមដ៏ធំធេងទៅលើតស៊ូរំដោះរបស់ពួកយើង ដើម្បីស្ថាបនាកិច្ចការកសាងជាតិ, បន្ទាប់ពីមានជោគជ័យទៅ, ដើម្បីសាងសងប្រទេសកម្ពុជាមួយឲ្យបានសំបូរសប្បាយរុងរឿង ប្រកបដោយលទ្ធិប្រ-ជាធិបតេយ្យ និងពោរពេញដោយយុត្តិធម៌នៃសង្គម» ។

ក៏ប៉ុន្តែដោយគ្មាននរណាម្នាក់អាចសម្លឹងមើលឃើញ ឬទស្សន៍ទាយអំពីអនា-គតបាន កាលក្នុងខែឧសភា-មិថុនា១៩៧០ យើងក៏នាំគ្នារស់នៅក្នុងការសប្បាយយល់សប្ដិយល់សូងដូច្នេះសិនទៅ ។

ក្នុងប្រការនេះ, លោក Jacques Decornoy បានសរសេរអត្ថបទដ៏ប្រណិត ដ៏គួរឲ្យកត់សម្គាល់ ចុះផ្សាយនៅក្នុង Le Monde Diplomatique (ខែឧសភាឆ្នាំ១៩-៧០) ៖

«ដើម្បីទប់ទល់នយោបាយ(បរបក្ស) ពួកអ្នកជាតិនិយមខ្មែរនៅជុំវិញសម្តេចសីហនុ ព្រមទាំងពួកកុម្មុយនិស្ត បានសំដែងបង្ហាញអំពីកម្មវិធីនយោបាយមួយ ដែលមានដាក់លាយទ្បំគ្នា នូវឧត្តមគតិជាតម្លៃពីបុរាណកាលមករបស់ព្រះប្រមុខរដ្ឋ ទាក់ទងនឹងធាតុពិតនៃរបប ហើយនិងក្រាំងបញ្ជីនៃវិធានការណ៍មួយចំនួនសំរាប់ចាត់ចែង ដែលទៅមិនហួសឆ្ងាយប៉ុន្មានពីការកែទម្រង់មួយដ៏ប្រយ័ត្នប្រយែងតែប៉ុណ្ណោះ ។ យើងឋិតនៅសែនឆ្ងាយពីផែនការដែលសំដែងបង្ហាញដោយរដ្ឋាភិបាលបដិវត្តន៍បណ្តោះអាសន្ននៃវៀតណាមខាងត្បូង (វៀតកុង) ដែលទាមទារឲ្យដោះដូររដ្ឋធម្មនុញ្ញនិងស្ថាប័នជាតិទាំងអស់នៃរដ្ឋាភិបាលព្រៃនគរ ។ នៅក្នុងប្រការនេះ ប្រទេសកម្ពុជានៅតែមានលក្ខណ: ជាព្រះរាជាណាចក្រ..តែពុំមានព្រះរាជាតែប៉ុណ្ណោះឯង ហើយដែលមានព្រះពុទ្ធសាសនា ជាលទ្ធិសាសនារបស់រដ្ឋ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី គេត្រូវសន្មត់ថា ប្រទេសជាតិត្រូវធ្វើដំណើរវិវឌ្ឍន៍ឆ្ពោះទៅរកសេរីភាពពិតប្រាកដ- មិនមែនតែយ៉ៗផ្តែកសំបកក្រៅតែប៉ុណ្ណោះទេ គឺដោយហេតុថាកម្មវិធីនោះបាននិយាយពី «ប្រជាធិបតេយ្យនិយម ដែលកំពុងតែផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងតំបន់រំដោះ» ។ (មិត្តរបស់យើង ដែលនៅក្នុងចំណោមបញ្ញាជនបារាំងខាងឆ្វេង មានជំនឿទាំងស្រុង ដោយគ្មានសេចក្តីសង្ស័យ សូម្បីតែបន្តិចបន្តួច ថាពួកខ្មែរក្រហមស្រឡាញ់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យជាងស្តេចសីហនុ ។ ម្ល៉ោះហើយ សិទ្ធិនិងសេរីភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋយើង នឹងច្បាស់ជាមានសភាពពិតប្រាកដ ពុំមែនមានទ្រង់ទ្រាយ «បោកបញ្ឆោត» ដូចកាលសម័យសីហនុនោះឡើយ ។ ម្ល៉ោះហើយជំនឿនេះ វានឹងក្លាយទៅជាការយល់ខុសតាំងស្រុង បើគេសម្លឹងមើលទៅអ្វីៗ ដែលកើតឡើងនៅក្រោមអង្គការដ៏«មហាភ្លឺស្វាង, មហាត្រឹមត្រូវ, មហាលោតផ្លោះ, មហាអស្ចារ្យ»នៃក្រុមបក្សប៉ុល-ពត, អៀង-សារី, ខៀវ-សំផន, សុន-សេន, នួន-ជា... ន.ស.) ។

ចំណែកឯគំរោងវិធានការណ៍ទាក់ទងនឹងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានសរសេរនៅក្នុងកម្មវិធីនៃរណសិរ្សរួបរួមជាតិកម្ពុជា បានលេចឡើងជាសំណើរមានប្រយោជន៍ ដោយហេតុថាពួកគេ បានធ្វើសំណូមពរឲ្យមានការកែទម្រង់ក្នុងការជួយស្ទួយពួកប្រជាកសិករ ៖ កម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួនត្រូវបានទទួលការធានា (តាមការពិត ការធានានេះនឹងលេចឡើងជាការលួចប្លន់ទាំងស្រុង... គឺជាការដកហូតរឹបអូសដល់ឫសគល់តែម្តង ន.ស.), ការស្វែងរកដំណោះស្រាយមួយដ៏សមរម្យ ទាក់ទងនឹងបំណុលប្រាក់ប្រកបដោយអយុត្តិធម៌» ។ល។ តាំងពីបុរាណកាលមក ពួកប្រជាកសិករនៅអាស៊ី តែងតែទទួលរងគ្រោះដោយពួកឲ្យខ្ចីបុល, ពួកអ្នកឲ្យខ្ចីប្រាក់តែយកសំណាងជាផលិតផល, ម្ល៉ោះហើយកំរោងការណ៍បែបនេះ អាចជួយស្ទួយសកម្មភាពនៃរណសិរ្សរំដោះ ហើយធ្វើឲ្យមនុស្សចូលចិត្តច្រើនជាងគំរោងការណ៍របស់ឧត្តម

សេនីយ៍លន់-នល់ ដែលចាំតែស្រែកប្រកាសតែអំពីសាធារណរដ្ឋ ។ (តាមពិតការ «តាំងឲ្យមានរបបសាធារណរដ្ឋ»របស់ពួកលន់-នល់, និងការ«តាំងឲ្យមានរបបប្រជាធិបតេយ្យនិងការរំដោះពួកប្រជាពលកររបស់យើងឲ្យរួចខ្លួនពីអ្នកឲ្យខ្ចីប្រាក់ (ចិនព្រិន)» ដោយពួកខ្មែរក្រហម, គឺមានលំនាំស្រដៀងគ្នា ដូចទឹកពីរដំណក់ក្នុងប្រការដែលថា ពួកឆ្វេងនិយមបំផុតនិងពួកស្តាំនិយមបំផុតរបស់យើង តែងមើលងាយមើលស្រាលប្រជាពលរដ្ឋតូចតាចរបស់យើងយ៉ាងខ្លាំង ហើយមិនញញើតញញើមក្នុងការបោកប្រាស់យ៉ាងរបៀបឃង់ឃ្លងនោះឡើយ ។ ជាការពិត ពួកខ្មែរក្រហមបានចាប់ផ្តើមពិឃាតពួកអ្នកឲ្យខ្ចីប្រាក់ ហើយបន្ទាន់មកទៀត ពួកគេក៏ពិឃាតផងដែរនូវពួកប្រជាកសិករ ដែលមិនចង់ធ្វើការរបៀបជាកញ្ជះដាច់ថ្លៃរបស់អង្គការ«ប៉ុល-ពត» ព្រមទាំងតាមសម្លាប់រហូតដល់ពួករាជានិយម និងពួកអ្នកកាន់លទ្ធិព្រះពុទ្ធសាសនាថែមទៀត ដែលកម្មវិធីនយោបាយរបស់ពួកហ្នឹងបានបញ្ជាក់ថា ពួកគេនៅតែមានការគោរពជានិច្ច ! ន.ស.) ។ គួរកត់សម្គាល់ដែរថា អ្នកនិពន្ធនៃកម្មវិធីបានសំដែងឆន្ទៈចង់ឲ្យស្រុកខ្មែរចេញផុតពីសករាជនៃអាណានិគមនិយម ដោយជំរុញឲ្យមានខេមរយានកម្មជឿនលឿនទៅមុខយ៉ាងសកម្មក្នុងមជ្ឈដ្ឋានសិក្សាធិការ (ខេមរយានកម្មមានដំណើរលឿនទៅមុខណាស់ទៅហើយ មុនពេលរដ្ឋប្រហារក្រោមការណែនាំរបស់សម្តេចសីហនុ ហើយនិងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសិក្សាធិការដ៏ក្មេងម្នាក់ ប្រកបដោយថាមពល)...ព្រមទាំងធ្វើសេចក្តីស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងសាវតាររបស់ជាតិ «ដែលជាច្រើនដងណាស់ មានទ្រង់ទ្រាយខុសពីសេចក្តីពិត ដោយសារតែពួកអ្នកនិពន្ធបរទេស» ៖ ដោយសន្សឹមៗនិងយ៉ាងស្ងាត់ស្ងៀម មុខការនេះបានត្រូវបំពេញដោយពួកបញ្ញវ័ន្តជឿនលឿនខ្លះនៅប្រទេសបារាំង ។ (សេចក្តីពិតបង្ខំឲ្យខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំបញ្ជាក់ថា ពួកបញ្ញាជនខាងឆ្វេងរបស់យើង ដូចជាពួកបញ្ញាជនខាងស្តាំដូច្នោះដែរ ពុំដែលនឹកឃើញចង់សរសេរអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រទេសយើងឲ្យស្របតាមសេចក្តីពិតនោះទេ ។ ពួកគេបានធ្វើការតិទៀនទៅលើពួកអ្នកនិពន្ធប្រវត្តិវិទ្យាបរទេស ដោយសារតែពួកនេះមិនបានសរសេរបង្អាប់រាជានិយមនិងស្តេចខ្មែរឲ្យបានខ្មៅងងឹតគ្រប់គ្រាន់តែប៉ុណ្ណោះ ។ ពីចន្លោះឆ្នាំ១៩៧៥ទៅ១៩៧៩, គេអាចស្តាប់វិទ្យុរបស់ខ្មែរក្រហម ក៏ដឹងបានដែរថា តើពួកគេសរសេរប្រវត្តិសាស្ត្រប្រទេសកម្ពុជាបែបណា ដើម្បីកែប្រែពីទ្រង់ទ្រាយខុសនៃពួកអ្នកនិពន្ធបរទេស ។ ចំណែកឯពួកបញ្ញាជនផ្នែកខាងស្តាំបំផុតរបស់យើងវិញ អាចបំភ្លៃសាវតាជាតិយើងឲ្យប្រាសចាកសេចក្តីពិត ក៏មិនស្ទូវជាចាញ់ពួកប៉ុល-ពតប៉ុន្មានដែរ ! នៅចុងចប់ទៅ គួរកត់សម្គាល់ថា ទាក់ទងនឹង «ខេមរយានកម្ម»នៃសិក្សាធិការរបស់ពួកខ្មែរក្រហម ៖ ពួកគេខំប្រឹង «ខេមរយានកម្ម» ខ្លាំងពេកទៅ រហូតទាល់តែគេពុំបានបង្ហាត់បង្រៀន

អ្វីទាល់តែសោះដល់កូនចៅរបស់យើង... មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ ធ្វើឲ្យពួកក្រោយនេះក្លាយទៅជាពួកអវិជ្ជានិងខ្ញុំកញ្ជះគេសុទ្ធសាធ ។ នៅថ្នាក់កំពស់កំពររបស់រដ្ឋវិញ «ខេមរយានកម្ម»របស់ពួកគេ បានក្លាយទៅជាការប្រកាន់និងការមាក់ងាយពូជសា-សន៍ ។ គឺពួកខ្មែរក្រហមបានហាមឃាត់ពិភពលោកទាំងមូល មិនឲ្យហៅប្រទេសកម្ពុជាថា «Cambodge» ឬ «Cambodia» អ្វីទេ ថ្វីបើខាងសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនវិញ, ដែលមានឈ្មោះជាចិនថា «ឈុង-គួ», ចិនសុខចិត្តឲ្យគេហៅនៅអ.សប.ថា «Chine» ឬ «China», ឬជាភាសារុស្ស៊ីថា «Kitai» ។ល។

ទោះជានៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨១ទៅហើយក្តី V.O.A. (វិទ្យុសម្លេងសហរដ្ឋអាមេរិក) និង B.B.C. (វិទ្យុសម្លេងចក្រភពអង់គ្លេស)... ក៏មានកាតព្វកិច្ចចៀសវាងហៅប្រទេ-សខ្មែរថា«Cambodia» នោះដែរ ដោយប្រើពាក្យថា «Kampuchea» ជំនួសវិញ ។ ការជំកើងខ្លួនហួសហេតុដូច្នេះ គឺជាទ្រង់ទ្រាយមួយនៃការប្រកាន់ពូជសាសន៍ ដ៏ប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់បំផុត ។ ឧទាហរណ៍នៃសាវតាររបស់អ៊ីត្លែរ ជាការច្បាស់ក្រឡែត ៖ ពួកអ្នកប្រវត្តិវិទ្យាពិតប្រាកដ បានដឹងហើយថា តើការមាក់ងាយពូជសាសន៍រំជើបរំជួលនោះ វាអាចដឹកនាំទៅដល់ទីណាដែរ ។ ការប្រឹងប្រែងបែបនេះបានត្រូវចាប់ផ្តើមឡើង ចាប់តាំងពីឥឡូវនេះទៅ ស្របគ្នាជាមួយនឹង«ការរំដោះ»នៃប្រទេសជាតិ ៖ គេទទួលស្គាល់ថា ចំណាត់វិធានការណ៍បែបនេះ ក៏ជាទីចូលចិត្តរបស់ពួកអ្នកតស៊ូវៀតណាម (យៀកកុង) ដែលយល់ថាការសាងសង់សង្គមថ្មី វាត្រូវទៅស្របជាមួយគ្នា នឹងការប្រយុទ្ធខាងផ្នែកកងទ័ពនិងខាងផ្នែកនយោបាយ ។ គួរកត់សម្គាល់ដែរថា នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាលដែលរៀបចំឡើងដោយលោកប៉ែន-នុត, ពួកកុម្មុយនិស្ត ឬពួកដែលគេស្គាល់ថាមានឈ្មោះអីចឹង បានក្តោបក្តាប់ក្រសួងសំខាន់ៗអស់រលីងទៅហើយ ៖ សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ, ក្រសួងការពារជាតិ, ពត៌មាននិងឃោសនា, ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងកែទម្រង់ជនបទ»...